

USTAV
Islamske vjerske zajednice u FNRJ
iz 1959. godine

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Islamsku vjersku zajednicu u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji sačinjavaju svi pripadnici Islamske vjerske zajednice Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 2

Cilj je Islamske vjerske zajednice da čuva i razvija vjerski život među pripadnicima islamske vjere.

Islamska vjerska zajednica postizava svoj cilj:

- 1) naučavanjem islamske vjere i vjerskim obučavanjem;
- 2) staranjem o vjerskom i vjersko-moralnom vaspitanju pripadnika Islamske vjerske zajednice;
- 3) održavanjem vjerskih predavanja (vazova);
- 4) izdavanjem i širenjem vjersko-moralnih knjiga i časopisa;
- 5) osnivanjem i održavanjem džamija, vjerskih škola i drugih vjerskih i vjersko-prosvjetnih ustanova;
- 6) spremanjem vjerskih službenika i vjersko-prosvjetnih nastavnika;
- 7) svakom drugom djelainošću koja ide za vjerskim i vjersko-moralnim uzdizanjem pripadnika Islamske vjerske zajednice u duhu Islama.

Član 3

Islamska vjerska zajednica javno ispovijeda i uči svoju vjeru, javno vrši vjerske dužnosti i samostalno upravlja i uređuje svoje vjerske, vjersko-prosvjetne i vakufsko-imbuvinske poslove.

Član 4

Islamska vjerska zajednica upravlja se po propisima Islama, po odredbama ovoga Ustava i drugim na osnovu ovog Ustava izdatim propisima.

Član 5

Organi i ustanove Islamske vjerske zajednice, svaki pojedini vakuf i Centralna imovinska uprava Islamske vjerske zajednice kao pravna lica, drže i stiču pokretna i nepokretna dobra i vrše sva prava koja proizlaze iz svojstva pravnog lica u okviru propisa ovog Ustava.

Član 6

Svako fizičko i pravno lice može u duhu šeriata osnivati vakufe. Odluku o osnivanju vakufa donosi nadležni organ Islamske vjerske zajednice.

Član 7

Odredbe vakufnama moraju se izvršavati po propisima šeriata.

U slučaju kada vakufnama ili pojedine njene odredbe više ne služe ciljevima Islamske vjerske zajednice, zatim kad prestane svrha određena vakufnamom, starješinstvo Islamske vjerske zajednice na predlog povjerenstva Islamske vjerske zajednice donijeće odluku o prestanku vakufa i o upotrebi njegove imovine u smislu šeriatskih propisa.

Na ovaj će se način pod istim pretpostavkama postupiti i sa vakufima bez vakufnama, za koje inače važi postojeći običaj (teamuli-kadim).

Vakufnamama stečena prava na vjerske i druge službe u Islamskoj vjerskoj zajednici poštovaće se ukoliko nosioci tih prava imaju odgovarajuće kvalifikacije po propisima Islama i posebnim propisima izdatim od nadležnih organa Islamske vjerske zajednice.

Član 8

Nikakvo službeno mjesto ni položaj u Islamskoj vjerskoj zajednici ne može se popuniti licem koje nema za to propisane kvalifikacije.

Nijedno lice koje vrši islamsku vjersku službu ne smije obavljati poslove koji nisu u skladu sa njegovim vjerskim pozivom i ugledom kao i ugledom Islamske vjerske zajednice.

Niko ne može vršiti stalno vjersku službu bez postavljenja, a ni povremeno bez odobrenja nadležnog organa Islamske vjerske zajednice.

Član 9

Vrhovno islamsko starješinstvo propisuje nošnju i druge znake vjerskih službenika.

Član 10

Svaki pripadnik Islamske vjerske zajednice ima pravo žalbe protiv odluke organa Islamske vjerske zajednice, ako mu je tom odlukom povrijeđeno pravo ili lični interes zasnovan na ovom Ustavu ili drugim nadležno izdatim propisima.

Isto tako svaki organ Islamske vjerske zajednice ima pravo žalbe protiv odluke neposredno višeg organa. Žalba se podnosi neposredno višem organu od onoga koji je donio odluku protiv koje se ulaže žalba.

Žalba se podnosi u roku od 15 dana, ukoliko posebnim propisima nije drukčije određeno.

Član 11

Vrhovno islamsko starješinstvo izdaje list za vjersko-prosvjetna pitanja i za objavljivanje pravnih akata organa Islamske vjerske zajednice.

Član 12

Zastava Islamske vjerske zajednice je zelena sa bijelim polumjesecom i bijelom petokratkom zvijezdom u sredini.

Vrhovno islamsko starješinstvo donosi propise o upotrebi zastave Islamske vjerske zajednice.

Član 13

Svi organi islamske vjerske zajednice imaju službeni pečat. Oblik i tekst pečata propisuje Vrhovno islamsko starješinstvo.

IMOVINA ISLAMSKJE VJERSKE ZAJEDNICE

Član 14

Imovina Islamske vjerske zajednice sastoji se:

1) od pokretnih i nepokretnih dobara koja pripadaju njenim organima i ustanovama kao i od prihoda tih dobara:

- 2) od priloga pripadnika Islamske vjerske zajednice;
- 3) od fondova i njihovih prihoda;
- 4) od poklona i vasijeta;
- 5) od prihoda i pristojbi za vjerske usluge i za obavljanje administrativnih radnji;
- 6) od pomoći države;
- 7) od raznih drugih prihoda.

Član 15

Sabori Islamske vjerske zajednice određuju za koje se vjerske usluge i administrativne radnje plaća pristojba Islamske vjerske zajednice i u kojoj visini.

Član 16

Imovina Islamske vjerske zajednice služi isključivo njenim ciljevima i ne može se u druge svrhe upotrebljavati.

Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice propisuje način upravljanja imovinom Islamske vjerske zajednice.

ORGANI ISLAMSKJE VJERSKE ZAJEDNICE

Član 17

Organi Islamske vjerske zajednice jesu:

- 1) džematski odbor,
- 2) povjerenstvo Islamske vjerske zajednice,
- 3) sabor Islamske vjerske zajednice,
- 4) starješinstvo Islamske vjerske zajednice,
- 5) Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji,
- 6) Vrhovno islamsko starješinstvo u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji,
- 7) Reis-ul-ulema.

Džematski odbor

Član 18

Džemat sačinjavaju pripadnici Islamske vjerske zajednice koji žive na određenom području. Broj džemata, njihovo područje i sastav određuje nadležni sabor Islamske vjerske zajednice.

U svakom džematu bira se džematski odbor.

Na području džemata može biti jedan ili više imama.

Džematski imam je imam jedne od džamija u sjedištu džematskog odbora, koga postavlja starješinstvo Islamske vjerske zajednice na predlog povjerenstva Islamske vjerske zajednice. On je po svojoj funkciji član džematskog odbora.

Mandat džematskog odbora traje 4 godine.

Član 19

Džematski odbor:

- 1) stara se o svim pitanjima vjerskog života džemata;
- 2) daje mišljenje za postavljanje i razrješavanje imama i ostalih vjerskih službenika na svom području;
- 3) brine se o održavanju džamija, grobalja i imovine koja se nalazi na njegovom području;
- 4) prikuplja prihode;
- 5) brine se o svim potrebama Islamske vjerske zajednice na svom području;
- 6) predlaže budžet i završni račun nadležnom povjerenstvu Islamske vjerske zajednice;

- 7) zastupa interese Islamske vjerske zajednice pred sudom i drugim organima u granicama ovlaštenja koje mu daje nadležno povjerenstvo Islamske vjerske zajednice;
- 8) prima izvještaje o uvakufljenju imovine i predlaže putem povjerenstva Islamske vjerske zajednice starješinstvu Islamske vjerske zajednice osnivanje vakufa;
- 9) vrši i druge poslove koje mu odredi viši organ Islamske vjerske zajednice.

Povjerenstvo Islamske vjerske zajednice

Član 20

Povjerenstvo Islamske vjerske zajednice je vjersko-prosvjetni i imovinski organ Islamske vjerske zajednice za područje više džematskih odbora.

Područja i sjedišta povjerenstava određuje Sabor Islamske vjerske zajednice.

Povjerenstvo Islamske vjerske zajednice broji 7-15 članova. Od toga broja je najmanje jedna trećina sa vjerskom naobrazbom.

Članove povjerenstva Islamske vjerske zajednice imenuje Sabor Islamske vjerske zajednice.

Povjerenstvo Islamske vjerske zajednice na svom području predstavlja Islamsku vjersku zajednicu.

Glavno vjersko lice na području povjerenstva Islamske vjerske zajednice je glavni imam. On je član i vjersko-prosvjetni referent povjerenstva Islamske vjerske zajednice.

Član 21

Povjerenstvo Islamske vjerske zajednice:

- 1) stara se o potrebama Islamske vjerske zajednice na svom području;
- 2) rukovodi i nadzire rad nižih organa i pruža im pomoć;
- 3) podnosi mišljenja i predloge višim organima Islamske vjerske zajednice o pitanjima za čije rješenje nije nadležno;
- 4) odobrava budžete i završne račune nižih organa do iznosa za koji je ovlašteno, a ostale dostavlja sa svojim mišljenjem na odobrenje starješinstvu Islamske vjerske zajednice;
- 5) upravlja vakufima na svom području;
- 6) daje mišljenja starješinstvu Islamske vjerske zajednice o predlozima džematskih odbora za osnivanje vakufa;
- 7) zastupa interese Islamske vjerske zajednice u vjerskom i imovinskom pogledu pred sudom i drugim organima u granicama datih mu ovlaštenja;
- g) vrši i druge poslove koje mu odredi viši organ Islamske vjerske zajednice.

Sabor Islamske vjerske zajednice

Član 22

Sabor Islamske vjerske zajednice je najviši organ Islamske vjerske zajednice na svom području.

Islamska vjerska zajednica ima četiri sabora, i to za područje:

- 1) Narodne Republike Bosne i Hercegovine, koji ima 30 članova a čija se nadležnost proteže i na Narodne Republike Hrvatsku i Sloveniju;
- 2) Narodne Republike Srbije, koji ima 29 članova;
- 3) Narodne Republike Makedonije, koji ima 20 članova;
- 4) Narodne Republike Crne Gore, koji ima 16 članova.

Broj članova pojedinih sabora može mijenjati Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice. Najmanje jedna trećina članova sabora po mogućnosti treba da ima vjersko obrazovanje.

Područja sabora mogu se spajati zaključkom odnosnih sabora. Odluku o tome donosi Vrhovni sabor.

Sjedište sabora određuje se Statutom Islamske vjerske zajednice.

Sabor Islamske vjerske zajednice bira se na četiri godine.

Članove sabora Islamske vjerske zajednice biraju pripadnici Islamske vjerske zajednice na način određen Statutom Islamske vjerske zajednice.

Član 23

Sabor Islamske vjerske zajednice:

- 1) donosi odluke o organizaciji rada organa Islamske vjerske zajednice na svom području;
- 2) stara se o svim potrebama Islamske vjerske zajednice i daje uputstva za njihovo ostvarenje;
- 3) donosi propise o podizanju džamija, vjerskih škola i drugih vjerskih ustanova;
- 4) donosi budžete i odobrava završni račun;
- 5) razmatra i odobrava izvještaje starješinstva o njegovom radu;
- 6) određuje broj članova starješinstva Islamske vjerske zajednice;
- 7) bira, opoziva i razrješava pretsjednika i članove starješinstva;
- 8) imenuje glavne imame;
- 9) donosi propise o upravljanju i nadziranju imovine Islamske vjerske zajednice;
- 10) donosi propise o kupovanju, prodaji, zamjeni i opterećenju imovine Islamske vjerske zajednice;
- 11) imenuje i razrješava članove povjerenstava;
- 12) odlučuje o otpisivanju nesigurnih i nenaplativih potraživanja;
- 13) vrši ostale poslove koji su mu ovim Ustavom ili drugim propisima stavljani u nadležnost.

Odluke sabora ne mogu biti u suprotnosti sa odredbama ovog Ustava, sa odlukama Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice i Vrhovnog islamskog starješinstva.

Starješinstvo Islamske vjerske zajednice

Član 24

Starješinstvo Islamske vjerske zajednice je izvršni organ sabora Islamske vjerske zajednice. Ono je glavni organ za vjerske, vjersko-prosvjetne i imovinske poslove Islamske vjerske zajednice na svom području. Područje starješinstva podudara se sa područjem sabora Islamske vjerske zajednice.

Pretsjednika i članove starješinstva bira sabor Islamske vjerske zajednice. Njihov mandat traje dokle i mandat sabora Islamske vjerske zajednice.

Starješinstvo obavlja poslove do izbora novog starješinstva.

Starješinstvo Islamske vjerske zajednice sačinjavaju: pretsjednik, koji mora imati vjersku naobrazbu, određeni broj članova sabora i određen, broj lica sa vjerskom naobrazbom, prvenstveno glavnih imama. Broj članova sabora i lica sa vjerskom naobrazbom koja ulaze u sastav starješinstva određuje sabor Islamske vjerske zajednice.

U slučaju spriječenosti pretsjednik starješinstva određuje svoga zamjenika iz reda članova starješinstva.

Sve odluke o važnijim pitanjima Starješinstvo donosi u pravilu u sjednicama. U hitnim i neodložnim poslovima pretsjednik donosi odluke i podnosi ih starješinstvu na odobrenje u prvoj sjednici.

Za razmatranje vjerskih pitanja može se ustanoviti savjet kao savjetodavni organ u starješinstvu Islamske vjerske zajednice, koji se sastoji od pretsjednika starješinstva i određenog broja lica sa vjerskom naobrazbom.

Članove savjeta imenuje Starješinstvo Islamske vjerske zajednice.

Pretsjednik starješinstva Islamske vjerske zajednice pretstavlja starješinstvo.

Član 25

Starješinstvo Islamske vjerske zajednice naročito vrši ove poslove:

- 1) rukovodi svim vjerskim i imovinskim poslovima Islamske vjerske zajednice na svom području i u tom pravcu nadzire rad nižih organa i ustanova;
- 2) daje tumačenja o pojedinim vjerskim pitanjima;
- 3) sastavlja uputstva za vjersko obučavanje i nastavne planove i programe za tečajeve, koje odobrava Vrhovno islamsko starješinstvo;
- 4) vrši nadzor nad radom nižih vjerskih škola, tečajeva i vjerskog obučavanja;

5) postavlja, premješta i razrješava dužnosti vjerske i druge službenike, vrši nad njima disciplinsku vlast i podnosi predloge za njihovo preuzimanje na socijalno osiguranje i za penzionisanje;

6) odobrava budžete i završne račune nižih organa i daje ovlaštenja povjerenstvima za odobrenje budžeta i završnih računa džematskih odbora do određenog iznosa i o tome podnosi izvještaj saboru;

7) daje odobrenje za osnivanje, izgradnju i veće popravke džamija i drugih vjerskih ustanova;

8) odobrava promjene svrhe i donosi rješenje o eventualnom rušenju dotrajalih objekata;

9) donosi odluku o osnivanju vakufa;

10) stara se o upravljanju cjelokupnom imovinom Islamske vjerske zajednice i o ostvarivanju prihoda i rashoda;

11) podnosi izvještaj o svom radu saboru Islamske vjerske zajednice i Vrhovnom islamskom starješinstvu;

12) sastavlja predloge budžeta i završnog računa starješinstva i sabora Islamske vjerske zajednice;

13) donosi odluke o kupovini, prodaji i zamjeni nepokretne imovine Islamske vjerske zajednice;

14) izvršava zaključke sabora Islamske vjerske zajednice;

15) o hitnim i neodložnim poslovima donosi odluke iz nadležnosti sabora Islamske vjerske zajednice i podnosi ih na odobrenje na prvom narednom zasjedanju sabora. Bliže odredbe o ovome propisuju se Statutom Islamske vjerske zajednice.

Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice u FNRJ

Član 26

Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice je najviši organ Islamske vjerske zajednice u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji.

Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice ima 35 članova, koje biraju sabori Islamske vjerske zajednice iz svoje sredine, i to:

Sabor Islamske vjerske zajednice Narodne Republike Bosne i Hercegovine 13 pretstavnika;

Sabor Islamske vjerske zajednice Narodne Republike Srbije 12 pretstavnika;

Sabor Islamske vjerske zajednice Narodne Republike Makedonije 7 pretstavnika;

Sabor Islamske vjerske zajednice Narodne Republike Crne Gore 3 pretstavnika.

Najmanje jedna trećina članova Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice po mogućnosti treba da ima vjersku naobrazbu.

Član 27

Vrhovni sabor:

- 1) bira, razrješava i opoziva članove Vrhovnog sabora koji ulaze u sastav Vrhovnog islamskog starješinstva;
- 2) izdaje ovlaštenje Reis-ul-ulemi za vršenje vjerskih poslova (Menšura);
- 3) donosi budžet i završni račun Vrhovnog sabora, Vrhovnog islamskog starješinstva i svojih ustanova;
- 4) vrši dopune i izmjene Ustava Islamske vjerske zajednice;
- 5) vrši disciplinsku vlast na članovima Vrhovnog islamskog starješinstva;
- 6) donosi Statut Islamske vjerske zajednice u FNRJ;
- 7) vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog Ustava.

Član 28

Zasjedanja Vrhovnog sabora i sabora Islamske vjerske zajednice jesu redovna i vanredna, a sazivaju ih pretsjednici odnosnih sabora. Redovno zasjedanje Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice saziva se u pravilu u mjesecu decembru svake godine, a zasjedanje sabora Islamske vjerske zajednice u mjesecu novembru svake godine.

Vanredno zasjedanje Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice u FNRJ i sabora Islamske vjerske zajednice saziva se kada se za to ukaže potreba ili na pismeno obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine njihovih članova.

Poslije izbora članovi Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice u FNRJ i sabora Islamske vjerske zajednice biraju na prvoj sjednici pretsjednika, dva potpretsjednika i sekretara.

Mandat članova Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice traje dok novoizabrani sabori Islamske vjerske zajednice ne odrede nove članove. Izbor tih članova vrše pojedini sabori Islamske vjerske zajednice na prvoj sjednici poslije izbora.

Vrhovni sabor i sabori Islamske vjerske zajednice donose punovažne odluke u prisutnosti najmanje dvije trećine članova, i to većinom glasova prisutnih članova.

Predlog za promjenu Ustava Islamske zajednice može staviti: jedna trećina članova Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice. Vrhovno islamsko starješinstvo ili pojedini sabori Islamske vjerske zajednice. Kada predlog ne stavlja Vrhovno islamsko starješinstvo, Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice donosi odluku pošto pribavi mišljenje Vrhovnog islamskog starješinstva.

O promjenama Ustava Islamske vjerske zajednice Vrhovni sabor može rješavati ako sjednici prisustvuje najmanje tri četvrtine njegovih članova, a odluke se donose većinom od najmanje tri četvrtine glasova prisutnih članova.

Vrhovno islamsko starješinstvo Islamske vjerske zajednice u FNRJ **Član 29**

Vrhovno islamsko starješinstvo je izvršni organ Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice u FNRJ u vjerskim, vjersko-prosvjetnim i imovinskim poslovima.

Vrhovno islamsko starješinstvo sačinjavaju: Reis-ul-ulema kao pretsjednik, a kao članovi pretsjednici starješinstava Islamske vjerske zajednice i 6 članova koje bira Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice iz svoje sredine.

Za razmatranje vjerskih pitanja i vjerskog života može se ustanoviti savjet kao savjetodavni organ Vrhovnog islamskog starješinstva. U savjet ulaze pored Reis-ul-uleme kao pretsjednika, pretsjednici starješinstava Islamske vjerske zajednice i određeni broj lica sa vjerskom naobrazbom koje imenuje Reis-ul-ulema.

Mandat članova Vrhovnog sabora koji ulaze u sastav Vrhovnog islamskog starješinstva traje koliko i mandat Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice.

Član 30

Vrhovno islamsko starješinstvo, koje pretstavlja vjersko jedinstvo pripadnika Islamske vjerske zajednice u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji vrši ove poslove:

- 1) određuje osnovne smjernice vjerskog života pripadnika Islamske vjerske zajednice na čitavom području Federativne Narodne Republike Jugoslavije i vrši opšti nadzor;
- 2) daje obavezna tumačenja o vjerskim pitanjima;
- 3) odlučuje o sukobima nadležnosti kao i načelnim razilaženjima između pojedinih starješinstava Islamske vjerske zajednice;
- 4) donosi propise o službeničkim odnosima službenika Vrhovnog islamskog starješinstva;
- 5) donosi propise o kvalifikacijama svih vjerskih službenika;
- 6) rješava žalbe odluka starješinstva Islamske vjerske zajednice u posljednjoj instanciji;
- 7) podnosi izvještaj Vrhovnom saboru Islamske vjerske zajednice o svom radu;
- 8) podnosi predloge Vrhovnom saboru Islamske vjerske zajednice o svim pitanjima za koje je nadležan Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice;
- 9) izdaje uputstva i vrši nadzor nad pravilnim upravljanjem cjelokupne imovine Islamske vjerske zajednice u FNRJ;
- 10) predlaže pretsjedniku Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice kada nastupi hitna potreba da sazove Vrhovni sabor u vanredno zasjedanje;
- 11) čini sve potrebne pripreme za zasjedanje Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice;
- 12) sastavlja predlog budžeta i završnog računa Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice, Vrhovnog islamskog starješinstva i svojih ustanova i izvršava taj budžet.

Vrhovno islamsko starješinstvo donosi odluke većinom glasova. U slučaju jednake podjele glasova odlučuje glas Reis-ul-uleme, odnosno lica koje ga zamjenjuje.

Sjedište Vrhovnog islamskog starješinstva je u Sarajevu ili u drugom mjestu koje odredi Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice.

Član 31

Budžetske rashode Vrhovnog islamskog starješinstva, Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice u FNRJ i njegovih ustanova podmiruju sabori Islamske vjerske zajednice srazmjerno broju pripadnika Islamske vjerske zajednice na svom području. Bliže propise o ovom donosi Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice.

Budžetska i računska godina traje od 1. januara do 31. decembra.

Reis-ul-ulema

Član 32

Reis-ul-ulema stoji na čelu Vrhovnog islamskog starješinstva. On je vrhovni vjerski poglavar i vjerski predstavnik Islamske vjerske zajednice Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Kad je Reis-ul-ulema spriječen u vršenju poslova, zamjenjuje ga član Vrhovnog islamskog starješinstva koga on odredi.

U slučaju upražnjenja mjesta Reis-ul-uleme Vrhovno islamsko starješinstvo određuje jednog od svojih članova koji će tu dužnost obavljati do izbora novog Reis-ul-uleme.

Član 33

Reis-ul-ulema bira posebno izborno tijelo koje sačinjavaju: članovi Vrhovnog sabora Islamske vjerske zajednice u FNRJ, pretsjednici i članovi starješinstava Islamske vjerske zajednice i direktori vjerskih škola.

Izbor Reis-ul-uleme vrši se na način propisan posebnim pravilnikom koji donosi Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice.

Član 34

U nadležnost Reis-ul-uleme pored ostalog spada:

- 1) izdavanje ovlaštenja (murasela) za vršenje vjerskih poslova pretsjednicima starješinstava Islamske vjerske zajednice i hatibima;
- 2) donošenje odluka o postavljanju i prestanku službe službenika Vrhovnog islamskog starješinstva i njegovih ustanova;
- 3) vršenje nadzora nad radom nižih organa kako u vjerskom tako i imovinskom pogledu i izdavanje uputstava za rad;
- 4) odobravanje odsustva pretsjednicima starješinstava Islamske vjerske zajednice i direktorima vjerskih škola o kojima se stara Vrhovno islamsko starješinstvo;

5) obavljanje neodložnih poslova iz nadležnosti Vrhovnog islamskog starješinstva kada ovo ne zasjeda, o čemu izvještava Vrhovno islamsko starješinstvo na narednoj sjednici.

IZBOR, OPOZIV I PRESTANAK DUŽNOSTI U ORGANIMA ISLAMSKE VJERSKE ZAJEDNICE

Član 35

Biračko pravo za izbor organa Islamske vjerske zajednice ima svaki pripadnik i pripadnica Islamske vjerske zajednice koji su navršili 18 godina života, ukoliko nisu pod starateljstvom.

Način izbora organa Islamske vjerske zajednice propisuje se Statutom Islamske vjerske zajednice.

Za vjerskog službenika može biti izabrano ili postavljeno lice koje je osposobljeno za odnosnu vjersku funkciju i dostojno položaja po svojoj vjerskoj, moralnoj i građanskoj ispravnosti.

Član 36

Svako lice koje obavlja funkciju u organima Islamske vjerske zajednice može biti opozvano kad se utvrdi:

- 1) da je njegovo držanje i rad u suprotnosti s propisima Islama s obzirom na funkciju koju obavlja;
- 2) da je svoj položaj zloupotrijebilo na štetu interesa Islamske vjerske zajednice i otadžbine;
- 3) da je nesposobno da obavlja svoju dužnost;
- 4) da je osuđeno za krivično djelo kaznom zatvora.

Odluku o opozivu donosi organ koji je odnosno lice izabrao.

VJERSKE ŠKOLE I USTANOVE

Član 37

Radi poučavanja o vjeri i šeriatsko-teološkom obrazovanju svojih pripadnika Islamska vjerska zajednica ima svoje vjerske škole u kojima se osposobljavaju pripadnici Islamske vjerske zajednice za vjerske službe.

Vjerske škole izdržavaju se na trošak pojedinih sabora Islamske vjerske zajednice, ukoliko Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice ne odluči drukčije.

Propise o ustrojstvu, radu i nastavnom planu i programu vjerskih škola o kojima se stara Vrhovno islamsko starješinstvo, donosi Vrhovno islamsko starješinstvo, a propise o

ustrojstvu i radu te nastavnom planu i programu ostalih vjerskih škola donose starješinstva Islamske vjerske zajednice uz saglasnost Vrhovnog islamskog starješinstva.

Tečajeve i seminare za osposobljavanje i usavršavanje vjerskih službenika osnivaju povjerenstva Islamske vjerske zajednice uz saglasnost starješinstva Islamske vjerske zajednice. Njihove planove i programe propisuje starješinstvo Islamske vjerske zajednice.

Član 38

Ustanove Islamske vjerske zajednice jesu: biblioteke, muzeji Islamske vjerske zajednice i drugo.

Odluku o osnivanju, radu i prestanku ustanova Islamske vjerske zajednice donose starješinstva Islamske vjerske zajednice uz saglasnost Vrhovnog islamskog starješinstva.

ZAVRŠNE I PRELAZE ODREDBE

Član 39

Organi Islamske vjerske zajednice izdaju u okviru svoje nadležnosti pravilnike, poslovnike i uputstva za izvršenje ovog Ustava i Statuta Islamske vjerske zajednice.

Član 40

Ovlašćuje se Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice u FNRJ da može do donošenja Statuta Islamske vjerske zajednice propisati privremena uputstva za izbor organa Islamske vjerske zajednice predviđenih ovim Ustavom kao i donijeti sve potrebne odluke u svrhu sprovođenja odredaba ovog Ustava.

Član 41

O daljem radu postojećih ustanova u Islamskoj vjerskoj zajednici donosi odluku starješinstvo Islamske vjerske zajednice.

Član 42

Svi dosadašnji organi Islamske vjerske zajednice obavljaju svoje dužnosti do izbora novih organa, predviđenih ovim Ustavom.

Najdalje do 1. aprila 1960. godine mora se dovesti u saglasnost organizacija i rad organa Islamske vjerske zajednice sa odredbama ovog Ustava.

Član 43

Ovaj Ustav stupa na snagu danom kada ga usvoji Vrhovni sabor Islamske vjerske zajednice u FNRJ.

NAPOMENA - Ovaj Ustav je usvojen na vanrednom zasjedanju Vrhovnog vakufskog sabora u FNRJ, održanom 13. jula 1959. godine u Sarajevu.